

Amiloidozlar

28/5/2010 Cuma

Prof. Dr. Alev Güçlü anısına
(1937-1994)

Ege Vaskülit ve Amiloidoz Çalışma Grubu

(EVAÇAG)

Ege Üniversitesi

Tıp Fakültesi

Muhittin Erel Amfisi

EVACAG Başkanı; Kenan Aksu

Toplantı Başkanı; Sait Şen

<http://www.patoloji.med.ege.edu.tr/EVACAG/>

evacag@googlegroups.com

Toplantı Programı

PANEL: Prof. Dr. Arif Alev Güçlü ve Amiloidoz	Moderatör: Doç. Dr. Sait Şen	08.45-09.50
Prof. Dr. Arif Alev Güçlü	Prof. Dr. Gülçin Başdemir	08.45-09.10
Giriş; Amiloidoz tanım, sınıflandırma	Doç. Dr. Sait Şen,	09.20-09.35
Amiloidozların etiopatogenezi	Doç. Dr. Başak Doğanavşargil	09.35-09.50
ARA		10.50-10.20
PANEL: Amiloidoz Kliniği – I	Moderatör: Prof. Dr. Gökhan Keser	10.20-11.10
Romatoloji ve amiloidoz	Prof. Dr. Yasemin Kabasakal	10.20-10.40
Nefroloji ve amiloidoz	Doç. Dr. Gülay Aşçı	10.40-10.55
Hematoloji ve amiloidoz	Doç. Dr. Filiz Vural	10.55-11.10
ARA		11.10-11.30
PANEL: Amiloidoz Kliniği – II	Moderatör: Doç. Dr. Kenan Aksu	11.30-12.30
Dermatoloji ve amiloidoz	Prof. Dr. Günseli Öztürk	11.30-11.40
Gastroenteroloji ve amiloidoz	Uzm. Dr. Berna Bayrakçı	11.40-11.50
Kardiyoloji ve amiloidoz	Prof. Dr. Uğur Kemal Tezcan	11.50-12.00
Nöroloji ve amiloidoz	Doç. Dr. Figen Gökçay	12.00-12.10
Tartışma		12.10-12.30
Öğle Yemeği		12.30-13.30
PANEL: Amiloidozda Tanı ve Tiplendirme	Moderatör: Doç. Dr. Sait Şen	13.30-14.40
Amiloidoz kuşkusu ve tanı yaklaşımı	Prof. Dr. Gökhan Keser	13.30-13.50
Histopatolojik tanı ve ayırıcı tanı	Uzm. Dr. Banu Sarsık	13.50-14.10
Tiplendirmede ileri yöntemler	Prof. Dr. Metin Korkmaz	14.10-14.30
Tartışma		14.30-14.40
ARA		14.40-15.00
PANEL: Amiloidozlarda Tedavi	Moderatör: Prof. Dr. Yasemin Kabasakal	15.00-16.00
AA amiloidozda tedavi ve prognoz	Doç. Dr. Kenan Aksu	15.00-15.20
AA dışı amiloidozlarda tedavi ve prognoz	Prof. Dr. Seçkin Çağırğan	15.20-15.40
Tartışma		15.40-16.00
Kapanış Konuşması	Doç. Dr. Sait Şen	16.00-16.05

Prof. Dr. Arif Alev Güçlü (1937-1994)

1937 yılında Afyon'da doğdu. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinden 1961 yılında mezun oldu ve 1961-1965 yılları arasında asistan olarak eğitimine devam etti. Patolojik anatomi uzmanlığını aldıktan sonra 1966-1967 yıllarında Ankara Devlet Demiryolları Hastanesi Patoloji Laboratuvarında şef olarak çalıştı.

Kanada Dalhousie Üniversitesi patoloji bölümünde 1967-1968 yıllarında başasistanlık, 1968-1970 yılları arasında mezuniyet sonrası öğretim fakültesinde M.Sc. öğrenciliği yaptı. Bu sırada patoloji bölümünde Dalhousie Üniversitesinden ve Kanada Tıbbi Araştırma Kurumundan sağlanan burslarla Amiloidoz patogenezi üzerine araştırma yaptı. 1970 yılında patoloji alanında M.Sc. diploması aldı. 1970-1974 yılları arasında Ph.D öğrenciliği yaptı. Bu sırada kanser immünolojisi üzerinde araştırmalar yaptı.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde 1975 yılında uzman asistan olarak çalışmaya başlayıp, aynı yıl doçent oldu. 1976 yılında Mikrobiyolojide Kanser İmmünolojisi dalında Ph.D. diploması aldı. Dalhousie Üniversitesinde öğretim üyesi kalma teklifini kabul etmedi. 1978 yılında Dalhousie üniversitesi tarafından profesörlüğe yükseltildi ve 14 ay için Kanser İmmünolojisi Laboratuvarı başkanlığını yapmak üzere tekrar Kanada'ya gitti. Bu dönemde Kanser İmmünolojisi ve İmmünopatoloji Laboratuvarlarının araştırmaları ve rutin hizmetlerini yürüttü. Bu süre sonunda tekrar öğretim üyesi kalma teklifini kabul etmeyerek yurda döndü. 1989 yılında Profesör oldu.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalında etiyoloji, temel immünoloji, immünopatoloji ve böbrek patolojisi dersleri verdi. İmmünopatoloji laboratuvarı rutin hizmetlerini yürüttü, araştırmalar yaptı.

İspanyol edebiyatının 1989 Nobel Edebiyat Ödüllü yazarı Camilo Jose Cela'nın La Colmena (Arı Kovanı) ve 'Pascual Duarte ve Ailesi' isimli kitaplarının çevirilerini yaptı.

İngilizce, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca ve Rusça bilmekteydi. Evli ve üç çocuğu olan hocamız 1994 Temmuzunda aramızdan ayrıldı.

(Patologlar albümünden)

Doç. Dr. Sait Şen

Amiloidoz

Amiloidoz birçok dokuda hücre dışında çeşitli amiloid proteinlerin birikimi şeklinde karşımıza çıkan heterojen hastalıklar grubudur. Günümüzde en az 25 farklı öncü proteinin amiloidoza neden olduğu bilinmektedir. Birikimler sadece bir alanda (lokalize amiloidoz) ya da birçok organda (sistemik amiloidoz) olabilir.

Biriken proteinin özellikleri veya temel birikim yerine göre farklı klinik tablolar görülebilir. Buna göre bazı amiloidozlar kalpte, bazıları beyinde, bazıları da böbrekte birikip, bu organ ve sistemlerde bozukluklara yol açarak bulgu verebilir. Bu birikimlerin dokularda gösterilmesi ile hastalığın tanısı konur. Bu nedenle ilk tanı biyopsi ve patolojik değerlendirmeye dayanır. Amiloidozun benzer görünümüne yol açabilecek diğer fibriller birikimlerden ayırıcı tanısı önemlidir. Böbrek tutulumu ve yetmezliği morbidite ve mortalitenin önemli nedenlerinden biridir. Kalp tutulumu ise mortalitenin önde gelen nedenidir.

Enfeksiyon, inflamasyon ve Ailevi Akdeniz Ateşi (AAA; FMF) gibi durumlarda görülen amiloidozlar, AA amiloidoz olarak tanımlanmaktadır. Biriken öncü protein serum amiloid A'dır (SAA). Böbrek tutulumu sıktır. Özellikle Akdeniz kuşağı ülkelerinde böbrekte amiloidozun en sık nedeni AAA'dır.

Sistemik veya lokalize olarak immünglobülinlerin yapımında bozukluklar ile de amiloidozlar görülebilir. Hafif zincir hastalıkları özellikle lambda ilişkili (AL) amiloidoz, özellikle batı ve gelişmiş ülkelerde daha sık tanımlanmaktadır.

Daha az görülen sistemik formlar ise herediter amiloidozlardır (A₁fib, AApoAI, AApoAII, Alys, ATTR). Bu formlarda kalıtsal bozukluklar sonucu proteinler hatalı yapılıdır. Proteinler genelde karaciğerde sentezlenir, mutasyonun özelliklerine göre farklı organlarda birikim olabilir. Geçmişte bazı herediter amiloidozların, AL olarak değerlendirildikleri gözlenmiştir.

Değişik klinik bulgulara bağlı olarak alınan biyopsiler patoloğ tarafından değerlendirilir ve özel yöntemler ile amiloid birikimleri gösterilir. Birikime neden olan protein çeşitli yöntemlerle gösterilebilir. Bu şekilde hastalığın seyri hakkında bilgi sahibi olunur. Bu değerlendirmeler sırasında olgunun izlemi ile ilgili olarak birden fazla kliniğin birlikte multidisipliner çalışması gerekir.

"EVAÇAG" Ege Vaskülit ve Amiloidoz Çalışma Grubu

Multidisipliner yaklaşım gerektiren sistemik vaskülitleri bir çatı altında toplamak amacı ile, 2005 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde romatoloji, patoloji, dermatoloji, nöroloji, nefroloji, gastroenteroloji, kardiyoloji, göğüs hastalıkları ve radyoloji bilim dallarının katılımı ile "**Ege VASKÜLİT ÇALIŞMA GRUBU**" (**EVAÇAG**) oluşturulmuştur. Grubumuz bu bilim dallarının katılımı ile kurulmuştur, fakat zaman zaman diğer disiplinler de aktif destekte bulunmaktadır. Grubumuz, 2007 yılında aramızdan ayrılan Prof. Dr. Eker Doğanavşargil öncülüğünde kurulmuştur.

Öncelikli amacımız sistemik vaskülitlerin ülkemize ait özelliklerini saptamaya çalışmaktır. Behçet Hastalığı ve Takayasu arteriti gibi ülkemizde sık görülen vaskülitik hastalıklarla ilgili araştırma, proje ve toplantılar düzenlemektedir. Yöremizdeki hekimleri bilgilendirmek ve bilgilerimizi güncellemek için, 2007 yılında, Behçet Hastalığı hakkında ilk toplantımızı gerçekleştirdik. Son 3 yıldır grubun çalışma alanına, ülkemizde önemli sağlık sorunlarına yol açabilen amiloidozlar da dâhil edilmiştir.

Grup üyeleri akademik takvim süresince ayda bir kez toplanmaktadır.

Doç. Dr. Kenan Aksu

